

DE OUDSTE GENERATIES VAN ZUID-HOLLANDSE GESLACHTEN DUIVESTEIN

II. De gereformeerde familie (Van) Duijvesteijn uit Schipluiden.

door
K.J. Slijkerman

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 37 (1982) blz. 13-19, een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie.*

Inleiding

In deze bijdrage betreffende Zuid-Hollandse familiegroepen Duivestein in vroeger eeuwen, wil ik allereerst nog even aandacht schenken aan de diverse adellijke woningen Duyvesteyn. In de eerste bijdrage in deze reeks artikelen (zie: '*Ons Voorgeslacht*' 1981, blz. 38 e.v.) maakte ik reeds melding van gelijknamige huizingen in het voormalige dorp Poelwijk in de Hoeksche Waard en onder Voorburg. Nu blijkt er ook een woning met deze naam onder Wateringen gestaan te hebben, welke - evenals die onder Voorburg - in het bezit is geweest van leden van het geslacht van Duvenvoorde (uit het geslacht Van Wassenaer).

Ik wil hier niet verder uitwijden over de diverse eigenaren en de tijd waarin zij leefden; belangstellenden moge ik verwijzen naar de bestaande literatuur over dit onderwerp,¹ doch het is wél van belang hier aan te merken, dat de adellijke bezitters van het huis onder Voorburg zich nimmer Van Duijvesteijn genoemd hebben, doch: Van Duvenvoorde, Heer van Duivestein enz. De titels Heer van Oost- en West Dyvesteyn zijn ontstaan na splitsing van het bezit onder Voorburg.

Nu blijkt echter, dat rond 1600 zowel te Wateringen als te Voorburg een familie Van Duijvesteijn voor het voetlicht treedt. Gezien hun maatschappelijke positie, mogen wij m.i. niet onmiddellijk denken aan bijvoorbeeld een bastaardafstamming van de adellijke bezitters van de woningen Duyvesteyn. Eerder moet gedacht worden aan de omstandigheid, dat degene die voor het eerst de naam Van Duijvesteijn is gaan voeren, woonde en werkte op of vlak bij de adellijke wonmg.

Het blijft echter een sterk vermoeden, dat er in de Middeleeuwen vele bastaarden van grote en kleine heren moeten hebben rondgelopen, van wier nakomelingschap ons twintigste eeuwers niets bekend is. Tot heden heeft mijn onderzoek naar de oorsprong van naamdragers (van) Duijvesteijn hen in een viertal groepen onderverdeeld. Het volgende schema geeft een overzichtelijk beeld van de namen, plaats en tijd waarin de oudste generaties geleefd hebben:

	I	II	III	IV
geb. ca. 1520	Jan			
geb. ca.1550	Hendrick Jansz. (Van) Duijvesteijn	Pieter	Leendert	
geb. ca.1580	Hieruit familie te Wateringen	Arent Pietersz. Duijvesteijn	Arent Leendertsz. (Van) Duijvesteijn	Jan
geb. ca.1600		Hieruit familie te Overschie (zie OV 1981 blz. 38-56)	Hieruit familie te Voorburg	Pieter Jansz. Van Duyvesteyn Hieruit familie te Schipluiden

De familiegroepen uit Wateringen en Overschie - de laatste is behandeld in '*Ons Voorgeslacht*', jrg. 36 (1981), blz. 38-56 - moeten aan elkaar verwant zijn geweest, terwijl er m.i. grote kans bestaat, dat ook de groep te Schipluiden tot deze stam heeft behoord. De familie uit Voorburg lijkt een afzonderlijk geslacht te zijn geweest. Het is zeer wel mogelijk te achten, dat de familienaam ontleend is aan de woningen Duyvesteyn onder Wateringen en Voorburg. Uit de diverse akten komen de oudste generaties der groepen naar voren als klein-vermogende plattelanders, waarbij het in de Schipluidense familie opvalt, dat deze zulke sterke banden onderhield met de Heren en Vrouwen van het huis Kenenburg aldaar.

Van een telg uit de Wateringse groep van rond 1800 is een wapen overgeleverd. Pieters Cornelisz. Duijvesteijn, welke van 1795 tot 1807 schout en baljuw van Wateringen is geweest, voerde een gedeeld wapen: I in goud een uitkomende leeuw; II in azuur een vogel met kromme snavel en opgetrokken voorpoot; helm met dekkleden. helmteken: een uitkomende leeuw. Dit wapen is nagenoeg identiek met dat van het geslacht Van Der Valck in het Westland (zie: Ned. Patr. nr. 12, 1921/'22 en de Wapenheraut 1920), waartoe de moeder van de Schout en Baljuw behoort moet hebben. Bij gebrek aan een wapen Duijvesteijn zal Pieter het wapen van de familie zijner moeder genomen hebben.²

Het is zeer wel mogelijk dat de stamvader van de familie uit Schipluiden een wapen heeft gevoerd; dat had hij wel nodig voor het uitoefenen van zijn functie van schout van Shipluiden en St. Maartensrecht en van officier van het Huis Kenenburg aldaar. Helaas kon ik tot op heden geen zegel van hem achterhalen.

In deze bijdrage wil ik aandacht schenken aan het voornoemde geslacht Van Duijvesteijn uit Schipluiden, waaruit -zoals gebleken is- de familie Duijvesteijn te Rhooon is voortgekomen. In volgende bijdragen zal ik dan aandacht schenken aan de vrij omvangrijke groep uit Wateringen en hun vermoedelijk samenhang met de gelijknamige, reeds behandelde familie te Overschie, en aan de groep uit Voorburg.

Genealogie

I. *Pieter Jansz. Van Duijvesteijn*, geb. naar schatting ca. 1600, schout van van het huis Kenenburg te Schipluiden (1640), woonde wellicht op Kenenburg (zeker in 1627), vermoedelijk overl. tussen 27-5-1671 en 11-4-1673, tr. wellicht ca. 1625 *Desalyna (Elselijna, Elsge, Elsje) Jochimsdr. de Swart*, overl. na 21-4-1682.

Pieter Jans. van Duijvesteijn wordt veelvuldig genoemd in een artikel betreffende het verdwenen huis Kenenburg en zijn bezitters in jaargang 1965 van dit maandblad³ Hij stond in een vertrouwensrelatie met de heren van Kenenburg; de familie van Sevender. Waarschijnlijk onder de bezitter van Kenenburg en de heerlijkheid Schipluiden Jhr. Otto van Sevender (overl. 15-1-1627), werd hij aangesteld tot schout van Schipluiden enz. en tot officier van Kenenburg. Met zekerheid woonde Pieter begin 1627 op dit adellijke huis.

Verschillende malen trad hij op bij beleningen van goederen voor de familie van Sevender.⁴ Het lijkt er op dat zijn vrouw Elsje de Swart op één of andere wijze een nauwe band had met de familie Van Sevender en dat haar echtgenoot hier profijt van heeft kunnen trekken.

Jhr. Otto van Sevender – kleinzoon van de voornoemde naamgenoot - testeerde op 21-12-1656, waarbij hij een legaat van 500 car. gld. vastlegde op Desalyna de Swart, huisvrouw van Pieter van Duijvesteijn, schout te Schipluiden, of bij haar vooroverlijden ten behoeve van haar kinderen.⁵ Hieruit blijkt dan wel dat de band van het gezin Van Duijvesteijn via Elsje de Swart naar de Heren van Kenenburg liep.

Op 27-5-1671 traden Pieter van Duijvesteijn en Elsje de Swart voor het laatst gezamenlijk op als getuigen bij de doop te Delft van een kind van hun dochter Besten Beatrix. In de jaren 1673-1682 trad Elsje nog 6 maal te Delft als getuige op voor kinderen van haar voornoemde dochter; laatstelijk op 21-4-1682. Als Elsge de Swart, weduwe van schout van Duijvesteijn, wordt zij vermeld in een Delfts quohier uit 1680, waarbij blijkt dat zij toen te St. Maartensrecht woonde.⁶

Tot heden mocht het mij niet gelukken iets naders over de voorouders en verwanten van Pieter van Duijvesteijn aan de weet te komen.

Van hun kinderen zijn bekend:

1. *Johannes*, ged. (Geref.) Delft (Oude Kerk) 15-6-1631 (ouders: Pieter van Duijvesteijn, schout tot Schipluiden, en Elsge Jochims: get. Pieter Willem Berts en Annetgen Jochims = wellicht zuster van de moeder). Over deze zoon is verder niets bekend.
2. *Otto*, Volgt II.
3. *Beste Beatrix*, j.d. in de Vlouw (te Delft) (1668), begr. Delft (Nieuwe Kerk) 18-2-1686, ondertr./tr. Delft (Nieuwe Kerk) 31-3-1668 *Heijndrick (Van) Wijnberg* (wednr. aan de Brabantse Turfmarkt te Delft (1668), stadsbode van Delft (1668, 1688) overl. na 14-5-1688, hij ondertr./tr. eerder Delft (Oude Kerk) 30-6/18-7-1657 *Hester Gillis van der Maas (Maes)* (wellicht dr. v. Gillis Simonsz. van der Maas, mr.metselaar). Beste Beatrix werd wellicht op Kenenburg geboren en aldaar -of in de kerk te Schipluiden- ten doop gehouden. Ongetwijfeld werd zij vernoemd naar Jonkvrouwe Beste van Brienen en Jonkvrouwe Beatrix van Schagen, echtgenoten van opeenvolgende bezitters van Kenenburg.³ Hendrick van Wijnbergen testeerde met zijn eerste vrouw Hester Gillis van der Maas op 1-11-1659.⁷ Op 13-4-1668 -na het overlijden van Hester- werd genoemd testament door Hendrick, stadsbode-van Delft, aan de weeskamer overlegd.⁸ Op 14-5-1688 kwam Hendrick, stadsbode na het overlijden van Beste Beatrix van Duijvesteijn, tot uitkoop van het moederlijk erfdeel van zijn kinderen uit dat huwelijk;

Lussie, 18 jaar; Vincent, 16 jaar; Pieter, 14 jaar en Otto van Wijnbergen, 9 jaar.⁸ Tussen 1669 en 1682 liet het echtpaar van Wijnbergen-van Duijvesteijn te Delft 8 kinderen dopen, waarbij Elsje (Elselijna) (Jochems) de Swart voortdurend als getuige optrad. Pieter van Duijvesteijn was bij de eerste twee kinderen ook getuige.

II. *Otto van Duijvesteijn*, ged. (Geref.) Schipluiden 17-5-1637 (vader Pieter van Duijvesteijn, schout; moeder onvermeld; get. Otto van Zevender, Heere van Zinderen en Maritge Pieterdr., van de Mij), j.m. won. Den Haag (1666), soldaat (1666), ondertr. Den Haag 28 11-1666 *Pleuntje (Apolonia) Willemsdr. van der Meulen*, j.d. won. Naaldwijk (1666). Otto zal eveneens op het huis Kenenburg geboren zijn. Hij was vernoemd naar één van de heren van de Kenenburg.

Op 16-1-1666 legde Otto van Duijvesteijn op verzoek van een schipper op Schipluiden, met nog een andere persoon, een verklaring af.⁹

Op 27-1-1670 legde hij nogmaals een verklaring af en wel dat hij ene Maria Velthuijsen, jonge dochter te Den Haag, goed kende.

Wellicht was het echtpaar Van Duijvesteijn-Van der Meulen in of na 1672 naar elders getrokken. Te Den Haag kon ik hen niet meer traceren.

Kinderen:

1. *Otto Frederik*, ged. (geref.) Den Haag (Nieuwe Kerk) 27-3-1668 (get. Anna Ermgaarts Raatsvelt, vrouwe van Kenenburgh,³ en Gerrit van der Meulen), van deze zoon verder niets bekend. Hij was ongetwijfeld vernoemd naar Jhr. Otto Frederick van Sevender, heer van Kenenburg.³
2. *Maria*, ged. (geref.) Den Haag (Nieuwe Kerk) 25-6-1669 (get. Pleun Pauwelse van der Linde en Neeltjen Willems van Blocklandt), van deze dochter is niets naders bekend geworden.
3. *Johannes (Jan)*, Volgt III

III. *Johannes (Jan). Otto (sz.) (Van) Duijvesteijn*, ged. (geref.) Den Haag (Nieuwe Kerk) 31-7-1672, J.M. won. buiten de ketelpoort van Delft (1703, 1711), schoenmaker (1703), meester schoenmaker (1711), waarsch. begr. Delft (Oude Kerk) 22-3-1720,¹¹ ondertr. 1e Delft (Nieuwe Kerk) 24-3-1703 *Neeltge Cornelisdr. Brederveld*, wed. van *Jans Arentsdr. van Vliet*, won. buiten de ketelpoort van Delft, begr. Delft (Oude Kerk) 17-11-1710, ondertr. 2e Delft (Oude Kerk) 9-5-1711 *Annetge Leendertsdr. Van Es(ch)*, j.d. in de Abtsregt, begr. Delft (Oude Kerk) 3-1-1720. Op 24-3-1703 maakten Jan Otto (sz.) Duijvesteijn, schoenmaker, jongman, en Neeltie Cornelis Brederveld, weduwe en boedelhoudster van Jan Arents van Vliet, beiden wonende in het zijteijnde te Delft, huwelijksvoorwaarden. Jan bleek niets anders te bezitten dan zijn kleren. Als de vrouw het eerst zou komen te overlijden, dan zou haar man hun gezamenlijke inboedel mogen bezitten onder de voorwaarde dat de minderjarige kinderen van zijn vrouw door hem opgevoed zouden worden tot de leeftijd van 20 jaar. Hij tekende 'Jan Otto Duijvesteijn'.¹² Met zijn tweede vrouw Annetje Leenderts van Es, maakte Jan Otto Duijvesteijn, mr. schoenmaker, wonende in 't zijdeijnde buiten de ketelpoort van Delft, een mutueel testament. Zij was toen ziek. De langstlevende moest de kinderen opvoeden enz. en bij meerderjarigheid 25 gld. uitkeren. Zij stonden niet in de registers van de 100e penning bekend.¹³

Kinderen uit het tweede huwelijk:

1. *Appolonia (Pleuntje)*, ged. (geref.) Delft (Nieuwe Kerk) 17-3-1712 (get. Jannetje Willems van der Meulen), j.d. won. in 't zuijdeijnde buiten de ketelpoort van Delft (1740), begr. Delft (Oude Kerk) 4-11-1780, ondertr./tr. Delft (Oude Kerk/Gasthuis Kerk) 24-9/9-10-1740 *Hendrik Gooversz. Van Markwijk*, j.d. won. in 't zuijdeijnde buiten de ketelpoort, meester schoenmaker (1784), overl. na 1-4-1786, hij hertr. Delft (ondertr. Oude Kerk en gerecht -ieder f 3,- impost 24-3-) (Nieuwe Kerk) 8-4-1781 *Immetje 't Hart*, beiden won. in 't zuijdeijnde buiten de ketelpoort van Delft.
Heijndrick van Markwijk en Aplonia van Duijvesteijn, wonende in het zuijdeijnde te Delft - zij was 'onpaslijk' - maakten op 14-7-1751 een mutueel testament. De langstlevende moest de kinderen opvoeden enz. en bij meerderjarigheid 50 gld. uitkeren. Zij zette een merkteken onder de akte.¹⁴ Tussen 1743 en 1751 werden te Delft vier kinderen van dit echtpaar ten doop gehouden, waarbij o.a. Leendert Duijvesteijn/Van Duijkesteijn(!) en Lijsje Groenenboom getuigen waren.
Op 31-10-1784 testeerden Hendrik van Markwijk, mr. schoenmaker, en Immetje 't Hart, echtelieden wonende in 't zuijneijnde buijten de ketelpoort te Delft. Hij testeerde op zijn voordochter Elijsabeth (getr. met Arij 't Hart) uit zijn huwelijk met Leuntje Duijvesteijn en op zijn huidige vrouw. Zij waren beneden de 2000 gld. gegoed.¹⁵
2. *Jannetie*, ged. (geref.) Delft (Oude Kerk) 27-2-1714 (get. Maartie Leenders van Es), begr. Delft (Oude Kerk) 5-3-1715.
3. *Otto*, ged. ged. (geref.) Delft (Oude Kerk) 9-10-1715 (get. Jannetie Leenders van der Meulen), van deze zoon is verder niets bekend geworden.
4. *Leendert*, ged. (geref.) Delft (Oude Kerk) 27-10-1717 (get. Maartie Leenders van Es), j.m. won. Rhoon (1741), overl. (impost Hoogvliet pro deo/begr. Hoogvliet in de kerk, f 3.- 20/22-1-) 1794, tr. Rhoon (impost ieder pro deo ald. 27-7-) 13-8-1741 *Lijgje (Leygje, Lijsje) Jacobsdr. Groene(n)boom*, j.d. won. Rhoon (1741), ged. (geref.) Rhoon 6-8-1719, overl. vóór 12-4-1785, dr. v. Jacob Willemsz. Groenenboom en Neeltje Ariens Kranenburg.¹⁵

Leendert Jansz. Duijvesteijn en Leijgje Jacobs Groeneboom, echtelieden wonende over Maas tot Rhoon, maakten op 8-8-1763 een mutueel testament. De langstlevende zou de kinderen tot meerderjarigheid moeten opvoeden enz. en bij meerderjarigheid 25 gld. uitkeren. Zij waren beneden 2000 gld. gegoed en tekenden met een kruisje.¹⁶ Op 12-4-1785 compareerde Leendert Duijvesteijn, beneden de 2000 gld. gegoed en geen ambt of bediening hebbende, wonende onder Rhoon, weduwnaar van Leijgje Jacobs Groenenboom. Aan zijn zoon Jacob Leendertse Duijvesteijn en aan de drie nagelaten kinderen van zijn dochter Neeltje Leendertse Duijvesteijn, in leven huisvrouw van Pieter Ruijsevelt, vermaakte hij de legitieme portie van zijn nalatenschap. Al zijn overige bezittingen vermaakte hij aan zijn zoon Jan Leendertse Duijvesteijn of diens nakomelingen, of bij ontbreken hiervan, aan diens vrouw Lijsbeth Pieterse Roodenburg 'en dat in consideratie van de getrouwe dienst, hulp en assistentie, door den zelve zijne zoon en schoondogter aen hem comp(aran)t gedurende diverse jaaren betoont en bewezen, en zonder 't welke hy comp(aran)t bereijds tot lasten van een ander zoude hebben moeten komen'. Tot voogden en administrateurs stelde hij zijn zoon Jan Leenderse Duijvestein en Cornelis Roodenburg, wonende te Hoogvliet. Hij tekende met een kruisje.¹⁷
Tussen 1741 en 1750 werden uit het huwelijk (van) Duijvesteijn-Groenenboom 6 kinderen te Rhoon gereformeerd gedoopt.
Op 20-8-1741 was Pleuntje Janse Duijvesteijn doopgetuige aldaar.

Op 5-3-1747 wordt zij wederom als getuige bij één der kinderen aldaar genoemd; ‘dog vermits haare absentie heeft annetje Groenenboom haar plaats vervangen’. Uit dit echtpaar stamt de familie Duivestein te Rhoon e.o.

5. *Jannetie*, ged. (geref.) Delft (Oude Kerk) 20-12-1719, begr. Delft (Oude Kerk) 22-3-1720.

NOTEN

1. Zie: Jhr. Dr. W.A. Beelaerts van Blokland, *Jongere takken van het geslacht Van Wassenaer vóór 1300 daaruit gesproten*, in: *De Nederlandsche Leeuw*, jrg. 1922, kolom 303 e.v.; zie: H.G.A. Obreen, *Geschiedenis van het geslacht Van Wassenaer*, Leiden 1903, blz. 81 e.v.; zie: A.J. van der Aa, *Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden*, deel 2, blz. 569 e.v.; *Wie waren eigenaren van Duystestein?*, in: *De Leidschendammer*, d.d. 12-3-1980.
2. Zie: Mr. O. Schutte, *Catalogus der zegelstempels, berustende in het Koninklijk Penningkabinet en enige andere verzamelingen*, in: *De Nederlandsche Leeuw*, jrg. 1971, kolom 402.
3. Zie: J.H. Brakke, *Het verdwenen huis Kenenburg en sommige zijner bezitters*, in: *Ons Voorgeslacht*, jrg. 20 (1965), blz. 12 e.v. Aldaar ook een afbeelding van het slot ten tijde van de bewoning door Pieter van Duijvesteijn.
4. Zie: C. Hoek, *Repertorium op de lenen van de hofstad van der Wateringe*, in: *Ons Voorgeslacht*, jrg. 21 (1966), blz. 517 en idem: *Repertorium op de lenen van de hofstad te Hontshol*, in: *Ons Voorgeslacht*, jrg. 27 (1972), blz. 220.
5. G.A. Delft, not. arch. inv. nr.2029, fol. 17 e.v.; zie ook als noot 3, blz. 23.
6. G.A. Delft, Quohier van families binnen gerechten en ambachten onder Delft, le jaar 1680 afdeling, inv. nr.1763, fol.71.
7. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 2104, akte 124
8. G.A. Delft, weeskamerarch. na 1618, deel 10, fol. 46
9. G.A. ‘s-Gravenhage, not .arch.inv. nr. 326, fol. 3.
10. G.A. ‘s-Gravenhage, not. arch. inv. nr. 582, fol. 9.
11. Op 29-4-1720 overleed een Johannes Duijvesteijn, welke oud-katholiek in de Ursula Kerk/bagijnhof te Delft werd begraven. Denkelijk was deze persoon NIET identiek met Jan Ottosz. van Duijvestein.
12. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 2275, akte d.d. 24-3-1703.
13. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 2404, akte 112.
14. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 3000, fol. 10 e.v.
15. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 3141, akte 52.
- 15a). Zie voor de familienaam Groenenboom op het eiland IJsselmonde; K.J. Slijkerman, *Verzamelde Genealogische Studiën deel 2*, Rotterdam 1979, blz. 40-50.
16. G.A. Delft, not. arch. inv. nr. 2467, akte 2646.
17. G.A. Rotterdam, not. arch. inv. nr. 3167, fol. 1485 e.v.